

Organisatie en financiën van Breda

ORGANISATIE EN FINANCIËN

Financiële kengetallen

19,64%
Solvabiliteitsratio

54,34%
Netto schuldquote

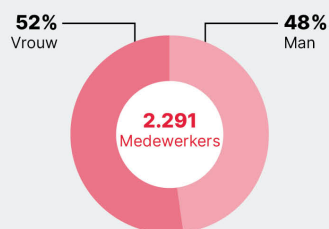
1,6
Weerstandsratio

Aantal ontvangen facturen

42.649

Aantal medewerkers*

Digitale veiligheid

20
Gemelde datalekken bij Autoriteit persoonsgegevens

2.398
Malware aanvallen

Aantal binnenkomende e-mails
8 miljoen

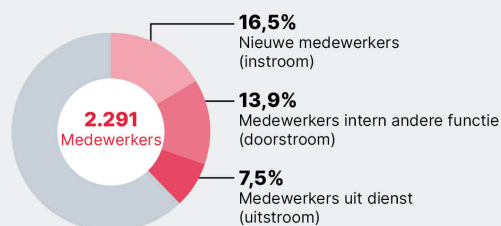

waarvan phishing e-mails geblokkeerd
70.724

waarvan malware bijlage geblokkeerd
411

Personeelsverloop*

* In deze cijfers zijn de doelgroepmedewerkers niet meegenomen. Met de nieuwe inrichting in AFAS worden de doelgroepmedewerkers wel meegenomen.

Kengetallen 2023/meest recente realisatiecijfers.
In de cijfers kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

TERUGBLIK OP ONZE AMBITIE

Ook in 2023 zijn we er, ondanks allerlei nieuwe ontwikkelingen en niet voorziene effecten, in geslaagd om het overgrote deel van ons werk binnen de kaders uit te voeren. Op belangrijke onderdelen van onze bedrijfsvoering hebben we weer stappen voorwaarts gezet, zodat we de

opgaven in de stad en de ambities van het bestuur ook in de komende jaren waar kunnen blijven maken:

- We hebben onze vacatures over het algemeen goed kunnen invullen door een versteviging op recruitment.
- We hebben het organisatieontwikkelprogramma FIT uitgerold waarmee we focus aanbrengen in vervolgstappen.
- De rechtmatigheid is weer beter geborgd.
- We hebben een goede start gemaakt met de projecten Dienstverlening en Procesgericht werken, wat voor onze inwoners een positief effect zal hebben.
- ICT-innovaties krijgen veel aandacht via pilots op het gebied van AI, ChatGPT en een verankering van het digitale dataplatform (de digital twin).

Tegelijkertijd is de spanning tussen uitdagingen op de korte termijn, ambities op de lange termijn, nieuwe ontwikkelingen en beschikbare financiële middelen en arbeidspotentieel in 2023 merkbaar groter geworden.

Thema Een toekomstbestendige organisatie

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Inclusieve organisatie

De focus binnen dit thema lag in 2023 op de verdere integratie van het voormalige ATEA. Dat wordt onder andere zichtbaar in de uniforme bedrijfskleding en de integratie van de 2 salarissystemen. Ook in de communicatie is er nu maatwerk voor de diverse groepen medewerkers. Het is echter niet gelukt om een aantal structurele vragen over de financiering, de kaders en de ondersteuning in 2023 op te lossen.

Evenwicht tussen werk, mensen en middelen

In 2023 hebben we 224 nieuwe collega's kunnen werven met nieuwe kennis en een frisse blik. Daarmee hebben we de organisatie versterkt. We hebben 10 applicaties geïmplementeerd of vervangen, zodat onze processen ongestoord en beter verlopen. Bijna alle afdelingen hebben een afdelingsverhaal opgesteld, waardoor we in combinatie met de in-control-gesprekken meer zicht krijgen op de toekomst, tijdig kunnen inspelen op veranderingen en eerder kunnen bijsturen.

Mensen werken graag in en voor Breda

Uit eigen onderzoek blijkt dat onze medewerkers graag voor de stad en in een ambitieuze omgeving werken. Ze zijn trots op de organisatie. We bieden goede arbeidsvoorwaarden, betekenisvol werk en mogelijkheden voor opleiding en ontwikkeling. We hebben een prettige, collegiale en gemoedelijke werksfeer. We bieden flexibele mogelijkheden voor plaats- en tijdonafhankelijk werken (werk-privébalans). We investeren in de organisatie, de teams en het management.

De thuiswerkplek is een volwaardig onderdeel van onze werkomgeving en de (thuiswerk)plekken voldoen aan de arbo-normen.

Veilige organisatie

We hebben de registratie van meldingen van agressie en geweld verder verbeterd. Hierdoor hebben we meer zicht op wat voor incidenten er plaatsvinden, hoeveel dit er zijn en waar deze plaatsvinden binnen de organisatie. We bieden ondersteuning aan collega's die bij incidenten betrokken zijn geweest en geven advies over het voorkomen van incidenten. We helpen teamleiders om hier melding van te maken en aangifte bij de politie te doen, en bieden medewerkers de mogelijkheid om weerbaarheidstrainingen te volgen. Het beveiligingsniveau van de gemeentelijke kantoren is verhoogd en de regels over toegang zijn verscherpt.

Digitalisering

Er is veel bereikt binnen onze 3 thema's:

1. Innovatie

We hebben een innovatieteam samengesteld dat de organisatie helpt om innovatiever te worden. Ook zijn er pilots gestart op het gebied van innovatie, zoals ChatGPT, een vertaalapp, roombooking, Copilot, een interne chatbot en een samenwerking met TNO over een voorspellende digital twin.

2. Digitale dienstverlening

- Met Breda.nl hebben we een moderne online omgeving voor inwoners en bedrijven gerealiseerd. Deze is toekomstbestendig en door een vernieuwing van de formulieren verloopt onze dienstverlening weer wat efficiënter. We voldoen aan de actuele wetgeving op het gebied van digitale dienstverlening.
- Door de implementatie van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer zijn nóg meer producten en diensten van de gemeente digitaal aan te vragen.

3. Digitaal en veilig werken

De gemeentelijke organisatie en onze ICT en informatievoorziening zijn in staat om mee te bewegen met een constant veranderende wereld. Dat betekent dat onze medewerkers altijd en overal digitaal en veilig kunnen werken. Onze technische systemen zijn daarom aangepast op nieuwe ontwikkelingen, zoals de cloud en cybercrime. Bij de inrichting van onze werkprocessen en informatiesystemen is de aandacht voor archiveren, privacy en security toegenomen. Ook het wifi-netwerk is veiliger en sneller, en we hebben de toegang gebruikersvriendelijker gemaakt.

Gegevensbescherming

In 2023 hebben we ingezet op meer weerbaarheid tegen cybercrime door samen met andere organisaties te oefenen op een crisisscenario. De informatie die wij verstrekken, wordt getoetst en aangepast aan de regelgeving, zoals als de AVG, BIO, dataclassificatie, et cetera. We werken veilig en digitaal in een hybride ICT-omgeving door blijvend in te zetten op een veilige omgeving, digitaal en offline. Zo hebben we de firewall vernieuwd en toegangspoortjes geplaatst, naast de continue monitoring van de systemen op aanvallen van buitenaf. Dat betekent dat we aanvallen op het netwerk hebben kunnen afslaan. Hieronder geven we u een beeld van het dataverkeer en de aanvallen op ons netwerk:

Soort mail	Aantal mail	Percentage van totaal
Legitieme mail	7.931.422	76,47%
Spam	121.579	1,17%
Phishing	70.724	0,68%
Malware	411	0,004%
Overige (onder andere door het accepteren van cookies)	2.247.877	21,67%
Totaal	10.372.013	

Spam, phishing en malware hebben in 2023 dankzij de genomen maatregelen geen negatief effect gehad op onze systemen.

De beheersing van onze processen is op orde

De planning van het Transitieplan rechtmatigheid is grotendeels gerealiseerd. De verbeteringen binnen deze processen hebben geleid tot meer bewustzijn binnen de organisatie en heldere procedures. Voor 2024 staan nog meer verbeteracties op de planning. Bij de paragraaf bedrijfsvoering staat een verdere toelichting opgenomen.

In 2023 heeft de directie de opzet en planning van de organisatiebrede projecten Dienstverlening en Procesgericht werken goedgekeurd. Doel is dat de klantbeleving verbetert, digitalisering meer uniform wordt aangepakt en we gemakkelijker kunnen meebewegen op veranderingen in wetgeving.

Duurzaamheid

- We voldoen aan de wettelijke eisen doordat we onze CO2-footprint monitoren via de CO2-prestatieladder. 2023 was het tweede jaar dat wij het CO2-bewust-certificaat op niveau 3 hebben gehandhaafd.
- Ons energieverbruik is inzichtelijk via Energiemissie online. Het inzicht in actuele gegevens maakt het makkelijker om energiebesparende maatregelen te nemen.
- We hebben diverse maatregelen genomen om het onderhoud en het gebruik van gemeentelijke voertuigen en machines te verduurzamen. En we zijn gestart met een onderzoek naar de verduurzaming van ons wagen- en machinepark.
- Binnen de gemeente wordt geen gebruik meer gemaakt van wegwerpbekers en wegwerpservies.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Inclusieve organisatie

Binnen de verschillende afdelingen en teams wordt dagelijks gewerkt aan verdere integratie. Het programma Ondersteuning die werkt, dat de meer structurele vragen moest oplossen, is vertraagd door het vertrek van de projectleider.

Evenwicht tussen werk, mensen en middelen

- We analyseren maandelijks de afwijkingen ten opzichte van de begroting en sturen waar nodig bij.
- We stellen overkoepelende prioriteiten en zoeken activiteiten die anders, minder of niet uitgevoerd worden. De vrijkomende capaciteit zetten we in voor urgentere taken.
- Vrijkomende vacatureruimte wordt toekomstgericht ingevuld.
- Met de extra middelen uit het bestuursakkoord geven we een impuls aan belangrijke vakgebieden waarop we achterbleven.

Mensen werken graag in en voor Breda

Leren en ontwikkelen

- In 2023 stond leren en ontwikkelen hoog op de agenda. We hebben het opleidingsbudget overschreden. We stimuleren dat er meer toekomstgericht nagedacht wordt over opleiden.
- In 2023 is het project 'Regie op de gezamenlijke leer- en ontwikkelagenda' gestart als een van de 8 belangrijke projecten binnen het programma FIT voor de toekomst.
- Strategische deelprojecten die hier in 2023 onder vielen, waren: Strategische personeelsplanning, Teamontwikkeling, Leiderschapsontwikkeling en Leren en ontwikkelen. De 21e-eeuwse vaardigheden (FIT-vaardigheden) ondersteunen de verandering en maken deel uit van deze projecten.
- De strategische personeelsplanning stemmen we af op de afdelingsverhalen die elke afdeling opstelt. We brengen in kaart waar we staan, waar we naartoe gaan en wat we moeten ontwikkelen. Dit levert inbreng op voor leren en ontwikkelen, waardoor we het integreren in ons leerproces. Het voeren van goede gesprekken is hierbij van groot belang.
- Leiderschapsontwikkeling is voortgezet voor het totale leidinggevende kader (teamleiders, afdelingshoofden, directie). Doel: het versterken van het (hogere) management door de leiderschapscompetenties verder te ontwikkelen en zo de strategische doelen te bereiken.

Recruitment

- We hebben in 2023 een volledig nieuw recruitmentteam opgebouwd. Er werken nu 4 recruiters en 3 recruitmentmedewerkers. We ontzorgen leidinggevendenden nu bij alle activiteiten rondom het werven van nieuw personeel.
- De eerste versie van onze eigen werken-bij-website (www.werkenbijbreda.nl) is opgeleverd. In totaal zijn er in 2023 397 vacatures uitgezet op interne en externe kanalen.
- Intern zijn er 458 opdrachten of vacatures aangemaakt in ons systeem. Daarvan zijn er 134 ingevuld met een interne kandidaat.
- Extern zijn er 287 vacatures uitgezet met een sluitingsdatum in 2023, waarbij voor een aantal vacatures meerdere personen werden gezocht of zijn aangenomen. Van deze vacatures hebben er 224 uiteindelijk de status 'vervuld' gekregen. Dat betekent dat we dus zo'n 78% van onze vacatures konden invullen via het reguliere recruitmentproces.
- Via de pilot Via-via-werving hebben we 62 collega's gevonden.

Vitaliteit en Inzetbaarheid

- Het ziekteverzuimpercentage is 6,43%.
- We hebben grip op de lopende verzuimtrajecten. Leidinggevendenden ontvangen op vaste momenten in het verzuimproces deskundig advies en er is periodiek contact over de voortgang. Alle verzuimdossiers zijn opgeslagen in het digitale HRM-systeem. Frequent verzuim hebben we in beeld en hiervoor is een aanpak ontwikkeld.
- We ondersteunen medewerkers om verzuim te voorkomen. Via nieuwsberichten en vlogs hebben we in 2023 MijnBalans onder de aandacht gebracht van medewerkers. De informatie op PIP en MijnBalans is uitgebreid om eigenaarschap en zelfredzaamheid te stimuleren.
- Medewerkers met een kleine beurs konden in het eerste kwartaal van 2023 een financiële tegemoetkoming aanvragen. Na de aanvraag heeft bedrijfsmaatschappelijk werk ondersteuning aangeboden. Bedrijfsmaatschappelijk werk is ook beschikbaar voor medewerkers die laagdrempelig mentale ondersteuning nodig hebben om uitval te voorkomen. Twee teams zijn gestart met een stoppen-met-roken-traject.

Veilige organisatie

- Er is een nieuw toegangscontrolesysteem ingevoerd voor de veiligheid van onze medewerkers en bestuurders.
- Vanaf maart zijn we begonnen met het structureel aanbieden van weerbaarheidstrainingen (conflicthantering en agressiebeheersing) voor ambtenaren die regelmatig klantcontact hebben. De behoefte hieraan was groot, gezien het aantal deelnemers. Naast een fysieke training hebben we ook een digitale (online) training ontwikkeld.
- We hebben veel aandacht gegeven aan het vergroten van de weerbaarheid door informatie te verstrekken, advies te geven, en medewerkers en teamleiders te ondersteunen naar aanleiding van incidenten. Om te komen tot een plan om de weerbaarheid van onze gemeentelijke organisatie structureel te vergroten, is er veel overleg geweest met de B5-gemeenten, het RIEC en de VNG. Aan het plan wordt momenteel nog gewerkt.
- In 2023 zijn in alle MT's de speerpunten besproken uit de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), de aanpak van ongewenst gedrag en het voorkomen of verminderen van werkdruk en -stress.

- In 2023 hebben we het strategisch kader Bedrijfscontinuïteit opgesteld. De inhoud daarvan heeft geleid tot een heroverweging van de reikwijdte van dit project. In 2024 gaan we verder met het project in afgeslankte vorm. We gaan dus geen voorzorgsmaatregelen opstellen voor de risico's van alle bedrijfsprocessen van de gemeente, maar uitsluitend voor die bedrijfsprocessen die het grootste risico vormen voor de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening.
- De Week van de Weerbaarheid is in 2023 georganiseerd in samenwerking met de B5-gemeenten. De interesse hiervoor was groot en er waren veel deelnemers.
- Medewerkers zijn tevreden over de thuiswerkfaciliteiten en de werkruimtes op kantoor. We werken nog aan enkele verbeterpunten.

Digitalisering

- Voor de interne organisatie (via het nieuwe HR-systeem) en voor de inwoners van Breda (www.breda.nl) zijn steeds meer processen gedigitaliseerd. Daardoor kan iedereen steeds vaker tijd- en plaatsonafhankelijk zaken afhandelen met en binnen de gemeente.
- Alle medewerkers hebben dit jaar level zilver gehaald op het gebied van gegevensbescherming, waarmee we weer een stap hebben gezet in de bewustwording.
- We hebben geëxperimenteerd met innovatie door nieuwe technieken te proberen, zoals ChatGPT binnen onze eigen systemen. De experimenten hebben uitgewezen dat dergelijke tools bruikbaar zijn in onze praktijk, bijvoorbeeld als chatbot in- en extern of op onze basiswerkplek. Door in te zetten op training en bewustwording is de organisatie zich meer bewust geworden van het veilige gebruik van AI-toepassingen.
- De digital twin is doorontwikkeld. We hebben daar nieuwe data- en informatieproducten aan toegevoegd (drukke in de stad, reiniging van de kolken, kinderopvang) en we werken ook samen met TNO om voorspellende scenario's te kunnen maken. Hierbij staan de ontwikkeling van 't Zoet en het Chasséterrein centraal.
- We hebben data-ambassadeurs benoemd, hebben rollen vastgesteld op het gebied van data en zijn bezig met dataclassificatie.
- We zijn gestart met een datacatalogus online (data.breda.nl) en onderzoeken of en hoe we kunnen aansluiten bij het landelijke algoritmeregister.
- We voldoen aan wetten als de Wet elektronische publicaties en aan de Europese Dienstenrichtlijn Single Digital Gateway.
- Via ons E-Depot zijn 850.000 bouwdoSSIers digitaal toegankelijk gemaakt.
- Bij de inrichting van werkprocessen en informatiesystemen hebben we steeds meer aandacht voor archiveren, privacy en security.
- We hebben meerdere beleidsstukken geïmplementeerd die bijdragen aan de digitale weerbaarheid van onze organisatie.
- We hebben een cybersecurityteam opgezet dat bijdraagt aan een veiligere digitale omgeving door te monitoren op verdacht gedrag.

Gegevensbescherming

Het team Gegevensbescherming is bijna op sterkte met 2 decentrale functies binnen de domeinen. Zo verbinden we de lijn en de vakafdeling. Risicomanagement vormt de basis voor gegevensbescherming. In 2023 zijn het bestuur en de directie getraind om privacy en security als integraal onderdeel te zien van het werk. Hierbij hebben we ingezet op het belang van een goede

vastlegging van risico's en de keuzes die gemaakt worden. De functionaris gegevensbescherming levert daarnaast een jaarrapportage op over hoe de organisatie ervoor staat op het gebied van gegevensbescherming. Ook vindt er jaarlijks een audit plaats op het gebied van informatiebeveiliging, waarover we het college en de raad informeren.

De beheersing van onze processen is op orde

Bij de jaarrekening 2020 kregen we een controleverklaring met beperking op het gebied van rechtmatigheid. Daarop hebben we een verbeterplan rechtmatigheid Inkoop, Inhuur en Subsidies opgesteld en tot en met 2022 uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een controleverklaring zonder beperking bij de jaarrekening 2022. Dit betekende niet dat we er al zijn, maar het bracht ons wel in ander vaarwater. Om de volgende stappen te realiseren, hebben we in 2023 een Transitieplan Rechtmatigheid opgesteld, vastgesteld en uitgevoerd. Periodiek beoordelen we waar we moeten bijsturen.

Duurzaamheid

- In meerdere gemeentelijke panden is de verlichting vervangen door ledverlichting.
- In de gemeentelijke restaurants zijn meerdere maatregelen genomen. Alle wegwerpverpakkingen zijn vervangen door herbruikbare kommen, mokken en bestek. We hebben maatregelen genomen om voedselverspilling terug te brengen. En we hebben een pilot met circulaire werkkleding uitgevoerd. In de aanbestedingen van het restaurant zijn duurzaamheidscriteria opgenomen.
- We gebruiken milieuvriendelijke schoonmaakmaterialen. Milieubelastende producten zijn uit het assortiment gehaald.
- Bij het gebruik, het onderhoud en de vervanging van apparaten, machines en voertuigen hebben we aandacht voor duurzaamheid. We schaffen bijvoorbeeld elektrische voertuigen of apparaten aan, maar kijken ook naar kleinere zaken, zoals het gebruik van lekmatjes voor brandstof en hogere eisen bij de aanschaf van banden.
- We delen steeds meer informatie digitaal in plaats van op papier.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) 2023

- ENSIA is een landelijk voorgeschreven sturingsinstrument voor informatieveiligheid. Over 2023 hebben we onze informatiebeveiliging getoetst aan het BIO-normenkader (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). We voldoen op de punten continuïteit, opvolging van incidenten, veilige omgang met informatiesystemen en afspraken hierover met onze leveranciers nog niet volledig aan alle maatregelen in de BIO. Hiervoor hebben we verbeterplannen gemaakt voor 2024. We voldoen wél aan de BIO-normen voor actueel beleid en organisatie van de informatiebeveiliging, bewustwording en (controle op de) naleving van de juiste toegang voor medewerkers tot gebouwen, en de veilige omgang met data in onze software.
- We hebben een zelfevaluatie uitgevoerd van het gebruik van de basisregistraties BRP (Basisregistratie Personen), Reisdocumenten, BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en de BRO (Basisregistratie Ondergrond). Hieruit blijkt dat deze allemaal voldoen aan de gestelde normen.
- Het resultaat voor de onderdelen DigiID en Suwinet staat daarnaast in de collegeverklaring ENSIA 2023, die een externe audit vereist. De externe auditor heeft in zijn assurancerapport verklaard dat de collegeverklaring juist is en dat we naar het oordeel van de auditor voldoen aan de normen rondom DigiID en Suwinet.

Archieftoezicht 2023

De gemeentearchivaris houdt horizontaal toezicht op de informatie van de gemeente Breda. Dit toezicht vindt plaats op basis van de KPI's voor informatiebeheer van de VNG.

Het verslag van de gemeentearchivaris over 2023 wordt samen met een verslag over het beheer van de informatie en een verbeterplan naar de gemeenteraad gestuurd. Daarnaast worden deze stukken gedeeld met de interbestuurlijk toezichthouder in het kader van het verticale toezicht. In het verbeterplan zijn de aanbevelingen uit het verslag over het archieftoezicht opgenomen. Daarnaast zijn de speerpunten uit het jaarplan van het team Documentmanagement daarin opgenomen. Dit zijn een aantal belangrijke verbeterpunten:

- In 2020 is het beleidsplan Documentaire informatievoorziening vastgesteld voor de periode 2020 tot en met 2024. In deze periode heeft de gemeente Breda de overstap gemaakt van analoog naar digitaal als leidende norm (door het Besluit digitaal archiveren 2021). Daarnaast heeft het team Documentmanagement de transitie ingezet van uitvoerend naar regisserend. Deze transitie is bijna afgerond.
- In 2023 hebben we verdere stappen gezet om digitaal archiveren te integreren in onze digitale werkprocessen. Zo zijn verschillende processen herzien om de archivering beter te laten verlopen. Een belangrijk aandachtspunt is om archivering steeds meer aan de voorkant van het proces te organiseren, oftewel informatiebeheer by design.
- Conform artikel 18 van de Archiefregeling beschikt de gemeente Breda over een overzicht van archiefbescheiden. Dit is vastgelegd in het Documentair Structuurplan.

RISICO'S

Elke dag proberen hackers onze systemen binnen te dringen. Risico's zijn en blijven er dus. Door beveiligingsmaatregelen en bewustwordingscampagnes hebben we in 2023 kunnen voorkomen dat onbevoegden ons netwerk binnen zijn gedrongen.

INDICATOREN

Programma 5

De jaarrekening 2023 bevat in totaal 116 (beleids)indicatoren, de zogenaamde 'Bredase set'. Deze wordt jaarlijks herijkt. Deze Bredase set is in de tekst verdeeld over de diverse programma's en thema's en is opgebouwd uit 30 landelijk verplichte en 86 Bredase indicatoren. Hiervan bevat dit programma in totaal 5 beleidsindicatoren, waarvan 4 landelijk verplicht zijn. In deze jaarrekening wordt voor alle indicatoren peildatum 28 maart 2024 gehanteerd.

Productindicatoren Product Bedrijfsvoering

Indicator Naam: Formatie (Nr. 101)

Omschrijving: Formatie in Fte per 1.000 inwoners

Bron: Vensters voor bedrijfsvoering Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023
9,83	10,42	10,77		11

Jaarlijks wordt begroot hoeveel capaciteit nodig is om de gemeentelijke taken uit te voeren. Deze formatie, zoals dit wordt genoemd, is in 2023 zowel door ontwikkelingen in het sociaal en ruimtelijk domein als ook door ondersteuning hiervan, met 43 Fte's uitgebreid. Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen, maar bepaalt hierop geen streefwaarde.

Indicator Naam: Apparaatskosten (Nr. 102)

Omschrijving: Kosten per inwoner

Bron: Vensters voor bedrijfsvoering Meeteenheid: Bedrag

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023
914,13	973,89	1.063,78		1.224,53

De stijging van de apparaats- of organisatiekosten wordt voor bijna 3/4 veroorzaakt door de stijging van de loonkosten. Dit vooral als gevolg van de stijging van de CAO en bezetting. De stijging komt daarnaast ook door de toename van de inhuurkosten. Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen, maar bepaalt hierop geen streefwaarde.

Indicator Naam: Externe inhuur in % (Nr. 103)

Omschrijving: Kosten als % van de totale loonsom

Bron: Vensters voor bedrijfsvoering Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023
16,44	16,01	18,82		21,08

Inhuur was er vooral bij Afvalservice, Veiligheid en Leefomgeving, Jeugdzorg, Participatie, de Uitvoering van ruimtelijk fysieke taken en bij ondersteunende en dienstverlenende taken. Voor bijna de helft betrof het inhuur op vacatures. Ook is veel ingehuurd voor piekwerkzaamheden en voor projecten. Dit is een landelijk verplichte indicator. De gemeente volgt de ontwikkelingen, maar bepaalt hierop geen streefwaarde.

Indicator Naam: Ziekteverzuim (Nr. 104)

Omschrijving: Verzuimdagen als % van het aantal beschikbare dagen per jaar

Bron: Vensters voor bedrijfsvoering Meeteenheid: %

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023
5,13	5,64	6,54	5	6,43

Het ziekteverzuimpercentage is licht gedaald. Verschillende beheersmaatregelen zijn ingezet om verzuim te voorkomen en de duur van het verzuim te beperken. De Bredase trend van verzuimstijging in 2021 en 2022 en de lichte daling in 2023, komt overeen met die van het gemiddelde ziekteverzuim bij overheidsdiensten volgens het CBS.

Indicator Naam: Bezetting (Nr. 105)

Omschrijving: Bezetting in Fte per 1.000 inwoners

Bron: Vensters voor bedrijfsvoering Meeteenheid: Aantal per 1.000

Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Streefwaarde 2023	Realisatie 2023
9,4	9,87	10,61		11,4

Door extra taken en meer werkzaamheden in het sociaal domein (maatschappelijke opvang en participatie), het ruimtelijk domein (energietransitie en handhaving), als ook bij de ondersteunende afdelingen (vooral informatisering), is de capaciteit in 2023 met 186 medewerkers toegenomen. De gemeente volgt de ontwikkelingen, maar bepaalt hierop geen streefwaarde.

Thema Solide financiën

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Het resultaat van de jaarrekening 2023 is voor resultaatbestemming € 9,1 miljoen. We doen voorstellen tot resultaatbestemming voor een bedrag van in totaal € 8,8 miljoen. Dit doen we onder andere voor uitkeringen die we vanuit het Rijk hebben ontvangen die we in 2024 inzetten voor het uitvoeren van onze activiteiten. Na goedkeuring van deze jaarrekening wordt op basis van het resultaat (€ 0,3 miljoen) en de vrijval uit de exploitatiereserve van eerdere resultaatbestemmingen (€ 3,3 miljoen) € 3,6 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve.

WAT HEBBEN WE ERVOOR GEDAAN?

Financieel solide

Breda is financieel solide. Om dit zo te houden, hebben we in 2023 de financiële maandrapportages doorontwikkeld en financiële keuzes gemaakt bij de begroting 2024. Dit heeft geleid tot een structureel sluitende begroting voor 2024 met een positief oordeel van de provincie Noord-Brabant als toezichthouder.

Voorspelbare lasten

Voor de inwoners en ondernemers van Breda is de lastendruk voorspelbaar gebleven. De lokale lasten waren in lijn met het bestuursakkoord en de tarieven uit de begroting 2023:

- De onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen bleef gelijk.
- De ozb voor niet-woningen bleef gelijk.
- De rioolheffing daalde met 17,5%.
- De afvalstoffenheffing steeg met 2%.

Transparante verantwoording

In het kader van de motie 'Grip op beleidseffecten' heeft een stagiair onder begeleiding van de auditcommissie onderzoek gedaan. Dit heeft tot een rapport met aanbevelingen geleid. De aanbevelingen worden door de auditcommissie en het college besproken en waar nodig geïmplementeerd.

RISICO'S

Voor dit thema zijn geen specifieke risico's.

INDICATOREN

Voor dit thema zijn geen indicatoren van toepassing.

DE KOSTEN VAN DIT PROGRAMMA

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Jaarrekening 2023	Afwijking 2023
Lasten				
Een toekomstbestendige organisatie	79.362	87.284	90.119	-2.835
Solide financiën	11.711	18.333	6.163	12.171
Algemene reserve programma 5	7.921	8.115	8.114	2
Exploitatiereserve programma 5	0	0	0	0
Begrotingsreserve	178	198	198	0
Investeringsreserve programma 5	46	-150	-150	0
Totaal Lasten	99.219	113.781	104.444	9.337
Baten				
Een toekomstbestendige organisatie	6.348	6.284	11.022	-4.738
Solide financiën	454.536	479.185	487.072	-7.887
Algemene reserve programma 5	0	1.980	1.980	0
Exploitatiereserve programma 5	0	844	725	119
Begrotingsreserve	0	0	0	0

Exploitatie	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Jaarrekening 2023	Afwijking 2023
Investeringsreserve programma 5	300	300	300	0
Totaal Baten	461.184	488.593	501.099	-12.506
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-361.966	-374.812	-396.655	21.844

FINANCIËLE TOELICHTING OP DIT PROGRAMMA

Het resultaat van het programma Organisatie en Financiën van Breda is € 21,8 miljoen. Hieronder geven we per thema een nadere toelichting.

Een toekomstbestendige organisatie (resultaat: € 1,9 miljoen)

- Vanuit de decembercirculaire 2021 zijn middelen toegekend om de dienstverlening te versterken. In 2023 ging het om € 1,1 miljoen. Daarvan hebben we € 0,3 miljoen niet uitgegeven, omdat een aantal projecten pas in 2024 starten.
- Vanuit het bestuursakkoord 2022-2026 is in 2023 € 1,8 miljoen beschikbaar gesteld om de ambtelijke organisatie te versterken. Van deze middelen is € 0,4 miljoen niet besteed, omdat de bijbehorende vacatures pas gedurende het jaar zijn ingevuld.
- Bij de bestuursrapportage 2023 is de omzetting van investeringsmiddelen voor SaaS-applicaties naar exploitatiemiddelen voor 2023 verwerkt. Er was € 3 miljoen beschikbaar voor nieuwe en vervangende softwareapplicaties. Hiervan is € 0,7 miljoen niet uitgegeven, omdat een aantal projecten in de tweede helft van 2023 zijn opgestart en doorlopen in 2024.
- Doordat er minder uren aan investeringen zijn besteed dan begroot, is de doorbelasting van de overheadkosten naar de projecten lager uitgevallen. Dit zorgt voor een resultaat van € -0,6 miljoen.
- De werkelijke doorbelasting van productieve uren naar niet-overhead-afdelingen is structureel lager dan begroot. Dit zorgt voor een resultaat van € -0,6 miljoen.
- Het percentage opleidingsbudget is niet marktconform. In 2023 leidde dit tot een tekort van € 0,7 miljoen op het budget Leren en ontwikkelen. Van het tekort valt € 0,5 miljoen onder de overhead binnen programma 5.
- Uit de centrale personeelsvoorziening valt € 0,5 miljoen vrij doordat voormalige medewerkers een nieuwe baan hebben gevonden en daardoor geen aanspraak meer maken op hun begrote WW-uitkeringen. Van een aantal medewerkers is de looptijd van de verplichting verstreken, waardoor de aanspraak komt te vervallen.
- We zien een hogere opbrengst vanuit de WAO-gedifferentieerde premies en de fee van Flex West-Brabant (€ 0,7 miljoen).
- De kosten voor contracten en licenties zijn in 2023 lager uitgevallen, doordat een order van € 0,5 miljoen contractueel betrekking heeft op de eerste helft van 2024.
- Diverse onder- en overschrijdingen op de overige onderdelen van onze bedrijfsvoering zorgden voor een resultaat van € 0,5 miljoen.

Solide financiën (resultaat: € 20 miljoen)

- Het positieve saldo van het meerjarenperspectief jaarschijf 2023 is niet ingezet. Dit leidt tot een positief resultaat van € 9,1 miljoen.
- Door uitkeringen vanuit het gemeentefonds nam het resultaat toe met € 4,7 miljoen. Dit positieve saldo wordt veroorzaakt door de decembercirculaire. De raad heeft al besloten om € 4,4 miljoen, waarvan € 3,8 miljoen energietoelage, over te hevelen naar 2024.
- De opbrengst vanuit de ozb is € 0,4 miljoen hoger. Dit wordt vooral veroorzaakt door een hogere waardeontwikkeling van niet-woningen.
- De bijdrage aan de BWB is € 0,1 miljoen lager dan begroot, omdat we vanuit het btw-compensatiefonds € 0,2 miljoen hebben ontvangen. Hiertegenover staat een hogere bijdrage van € 0,1 miljoen door loonprijsstijgingen.
- Het treasuryresultaat is € 0,3 miljoen positiever dan geraamd. Dit wordt vooral veroorzaakt door lagere rentelasten, omdat er minder leningen zijn aangetrokken, en een hogere doorbelasting van de rente aan de activa. Daarnaast is er € 0,2 miljoen rente extra toegerekend aan het eigen vermogen en de voorzieningen.
- Door lagere kapitaallasten vanwege het niet volledig uitnutten van kredieten is een voordeel ontstaan van € 0,5 miljoen.
- De stelpost onvoorzien is in 2023 niet volledig benut; er resteert € 0,8 miljoen.
- De gemeente heeft afspraken gemaakt met de Belastingdienst over de belastingplichtige activiteiten. Voor de jaren 2016 tot en met 2022 is in de jaarrekening 2022 een vpb-last van € 8 miljoen opgenomen. Op basis van de definitieve aanslagen en de huidige berekeningen verwachten wij een vpb-last van € 5,8 miljoen. Hiernaast verwachten we dat we ongeveer € 0,5 miljoen aan belastingrente verschuldigd zijn. Het nog te ontvangen bedrag over de jaren 2016 tot en met 2022 bedraagt daardoor € 1,7 miljoen. Op basis van de huidige cijfers wordt het resultaat over 2023 geschat op € 4 miljoen met een bijbehorende vpb-last van € 1 miljoen. Dit is conform begroot.
- In 2019 is een voorziening gevormd van € 3,3 miljoen vanwege de onzekerheid rond een vordering op de NS inzake een naheffingsaanslag btw. Begin 2024 heeft de NS, na afstemming met gemeente en de Belastingdienst, toestemming gekregen om een bedrag van € 2,5 miljoen als voorbelasting te verrekenen. De NS heeft vervolgens de nog openstaande vordering aan de gemeente voldaan. Dit resulteert in 2023 in een vrijval van de voorziening van € 2,5 miljoen.

Exploitatiereserve (resultaat: € -0,1 miljoen)

- Het impulsbudget aanjagen innovatie is in 2023 niet geheel ingezet. In 2024 innoveren we verder met AI, zoals ChatGPT-toepassingen, Microsoft Copilot en datatoepassingen.

INVESTERINGEN

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Beschikbare investeringen	Verwachte uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven tm 2023	Onderuitnutting uitgaven 2023	Vrijval 2023	Nog beschikbaar eind 2023
Organisatie en financiën van Breda						
Bedrijfsvoering	4.372	4.072	3.197	875		1.175
Wagenpark	10.444	4.594	2.819	1.775		7.625
Totaal	14.816	8.666	6.016	2.650	0	8.800

Bedrijfsvoering

Eind 2023 is er nog € 1,2 miljoen over voor de investeringen in onze bedrijfsvoering. Deze investeringen zijn deels in de tweede helft van 2023 opgestart en lopen door in 2024. De resterende middelen zijn benodigd om deze projecten in 2024 af te ronden.

Dit waren de belangrijkste investeringen in 2023:

- Voor de verdere ontwikkeling van het programma Digitaal Samenwerken hebben we in 2023 ruim € 1,3 miljoen geïnvesteerd in de aanschaf van devices. Daarnaast hebben we € 0,5 miljoen geïnvesteerd in de vervanging van onze netwerkinfrastructuur.
- Voor de vervanging van de toegangscontrolesystemen in het stadkantoor en het stadhuis hebben we ruim € 0,4 miljoen geïnvesteerd. Het restant van € 0,1 miljoen schuift door naar 2024. De planning is dat het project in 2024 wordt afgerond.
- We hebben geïnvesteerd in de huisvesting van de stadskantoren. In 2023 hebben we € 0,6 miljoen uitgegeven aan de vernieuwde huisvesting van de stadskantoren en thuiswerkvoorzieningen. Het restant van € 0,1 miljoen schuift door naar 2024 voor de afronding van de verbouwwerkzaamheden in de eerste helft van 2024.

Wagenpark

Eind 2023 is er nog € 3,4 miljoen over voor de aanschaf van (vervangende) voertuigen en materieel. Dit restant schuift door naar 2024. Voor € 1,2 miljoen vindt de levering plaats in 2024 of 2025. Voor de overige € 2,2 miljoen starten we in de eerste helft van 2024 aanbestedingen om bestaande en afgeschreven voertuigen en materieel te vervangen. Daarnaast is in 2023 een krediet van € 4,25 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanschaf van 11 afvalinzamelvoertuigen (4 elektrische en 7 Euro-6-vrachtwagens). De planning is dat deze in 2024 aanbesteed worden.

RESERVES

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Stand 1-1-2023	Bedrag mutaties 2023	Stand 31-12-2023
Algemene reserve	83.076	8.492	91.568
Exploitatiereserve	945	6.238	7.182
Begrotingsreserve	1.010	198	1.209
Investeringsreserve	1.570	-450	1.120
Totaal	86.600	14.478	101.079

De mutaties in de reserves verklaren we als volgt:

Algemene reserve

De algemene reserve zetten we in als onderdeel van het weerstandsvermogen, dat bedoeld is om risico's op te vangen. Ook is het een spaarpot voor slechte tijden. Alle rekeningresultaten gaan jaarlijks naar de algemene reserve, tenzij daar iets anders over wordt afgesproken. De mutatie betreft de rentetoevoeging en extra dotaties om de reserve op peil te houden vanwege de verlaging van de

omslagrente. In de reserve is een bedrag van € 16,5 miljoen geblokkeerd voor de Noordelijke Rondweg. Dit bedrag wordt niet meegerekend met de weerstandscapaciteit.

Exploitatiereserve

Hierbij gaat het om budgetoverhevelingen van 2022 naar 2023.

Begrotingsreserve

In het verleden gebruikten we de begrotingsreserve voor het wegvallen van jaarlijkse grote winstuitkeringen of om afkoopsommen in de begroting op te vangen, zoals van de Provinciale Noord-Brabantse Elektriciteitsmaatschappij en de Hogesnelheidslijn. Sinds 2016 zetten we de reserve in voor het oplossen van een dekkingverschil voor de fietsenstalling.

Investeringsreserve

Samen met de stelpost Kapitaallasten zorgt deze reserve voor evenwicht in de investeringslasten.

VOORZIENINGEN

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Stand 1-1-2023	Bedrag mutaties 2023	Stand 31-12-2023
Centrale personeelsvoorziening	835	-518	317
Vrz verlofsparen	4.493	-21	4.473
Totaal	5.328	-539	4.789

Centrale personeelsvoorziening

Jaarlijks wordt een analyse gemaakt van de toekomstige verplichtingen. Tot en met eind 2026 is de voorziening voldoende voor het afwickelen van de bestaande verplichtingen. Omdat de voorziening de komende jaren voldoende toereikend blijkt te zijn, is in 2023 € 0,5 miljoen van de voorziening vrijgevallen.

Voorziening verlofsparen

Op basis van het inzicht en de actuele data bij het opstellen van de jaarrekening is in 2023 een geringe mutatie benodigd.

BELEIDSSTUKKEN

Achterliggende documenten bij dit programma

Naam document	Soort document	Jaar
Mandaatbesluit 2019	Kaderstellend	2019
Financiële Verordening gemeente Breda	Kaderstellend	2023
Financieel Beleid gemeente Breda	Kaderstellend	2023

Bestuursakkoord 2022 - 2026 'Dichtbij doen, samen sterk vooruit'	Kaderstellend	2022
Controleverordening	Kaderstellend	2023
Controleprotocol voor de accountantscontrole	Kaderstellend	2023

AAN DIT PROGRAMMA GERELATEERDE VERBONDEN PARTIJEN

GR Belastingssamenwerking West-Brabant

Organisatie en financiën in Breda	Thema Solide financiën
Website BWB:	BWB
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg -van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Peter Bakker
Belang Breda in verbonden partij in %:	20,4 % van de bijdragen aan de BWB is voor rekening van Breda
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bijdrage verbonden partij aan programma

De Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB) verzorgt de heffing en inning van algemene belastingen voor de gemeente Breda, die door een aanslag zijn opgelegd. Zij verzorgt ook de waardering van WOZ-objekten, de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures tegen WOZ-beschikkingen en de beleidsadviesgeving over gemeentelijke heffingen. De gemeente is lid van het algemeen en het dagelijks bestuur van de BWB.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

In 2023 is het totaal aantal bezwaren tegen vastgestelde WOZ-waarden aanzienlijk gestegen als gevolg van marktontwikkelingen (stijging huizenprijzen) en agressieve reclamecampagnes van no-cure-no-pay-bureaus (NCNP-bureaus). Opvallend genoeg daalde het aantal bezwaren bij de gemeente Breda.

Daarnaast hielp verdere automatisering bij de BWB bij het versnellen van het bezwaarproces. Hierdoor heeft de BWB grote hoeveelheden bezwaren afgehandeld. De achterstanden in het invorderingsproces zijn in 2023 ingelopen, onder andere door het intensiever verzenden van aanmaningen en het leggen van beslagen.

Eind 2023 is een belangrijke wetwijziging vastgesteld, deze is vanaf 2024 van kracht. Deze wetwijziging zorgt voor een gerichte aanpak tegen het verdienmodel van NCNP-bureaus.

Tenslotte stelt de BWB bij de jaarrekening voor om een reserve te vormen om toekomstige fluctuaties in het resultaat te egaliseren.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De BWB heeft significant minder bezwaren toegekend in 2023, onzeker is of de NCNP-bureaus als gevolg hiervan meer in beroep zullen gaan. Het (budgettaire) effect hiervan in 2024 is niet met zekerheid vast te stellen, ook omdat het aantal bezwaren in 2024 mogelijk kan dalen. Het berekend risico is € 132.500.

- De economie zorgt voor krapte op de arbeidsmarkt. Dat maakt het moeilijker en vraagt meer tijd om cruciale functies in te vullen. Er is een berekend risico van € 40.000.
- Uitvoering van de AVG is extra risicogevoelig voor een data gestuurde organisatie als de BWB. Ondanks maatregelen blijft het risico aanwezig van bijvoorbeeld een datalek. Het berekende risico is € 56.250.

NV Enexis Holding (inclusief overige NV's/BV's)

Organisatie en financiën in Breda	Thema Solide financiën
Website Enexis:	Enexis
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,016 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage verbonden partij aan programma omvat:

- Het in stand houden, beheren, exploiteren (uitbaten) en uitbreiden van distributie- en transportnetten.
- Het distribueren (verdelen) en transporteren van energie.
- Het uitvoeren van alle taken van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Essent splitste zich in 2009 in een productie- en leveringsbedrijf en een netwerkbedrijf. Het productie- en leveringsbedrijf is verkocht aan Rheinisch-Westfälisches Elektrizitätswerk (RWE). Het leveringsbedrijf Enexis BV blijft in handen van de vorige aandeelhouders van Essent. Voor het splitsingsproces zijn 6 besloten vennootschappen (bv's) opgericht die een rol hebben in het verkoopproces, de zogenoemde Special Purpose Vehicle (SPV's). Deze staan niet apart in de paragraaf verbonden partijen. Er resteren nog 2 SPV's: Publiek belang Elektriciteitsproductie BV en CSV Amsterdam BV. Bij deze bv's verwachten we bij liquidatie geen eenduidkingen.

In 2020 plaatste Enexis een converteerbare hybride lening van € 500 miljoen bij haar aandeelhouders (provincies en gemeenten). Dit deed Enexis om stijgende investeringen in de energietransitie te bekostigen. Daarnaast zorgt deze converteerbare lening voor een goede rating bij de ratingbureaus en behoudt Enexis goede toegang tot de kapitaalmarkt tegen gunstige condities. De lening is achtergesteld en loopt maximaal 60 jaar. In 2030, en iedere 10 jaar daarna, heeft Enexis Holding het recht om de lening vervroegd af te lossen. De lening kan onder bepaalde voorwaarden ook in zijn geheel omgezet worden in eigen vermogen. De gemeente Breda participeerde naar rato van haar aandelenkapitaal in deze lening.

Enexis blijft werken aan oplossingen voor een duurzame energievoorziening. Met het oog op excellent netbeheer en het versnellen van de energietransitie heeft Enexis 4 prioriteiten:

- Veilig werken.
- Klant gedreven werk.
- Verbeterprojecten voor de klant.
- Versnellen van de energietransitie.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Tekort aan netwerkcapaciteit voor energietransitie.
- Effecten energietransitie en reguleringsmethodiek op de financiële positie.
- Ongeautoriseerd gebruik van data en/of systemen.

NV Brabant Water

Organisatie en financiën in Breda	Thema Solide financiën
Website Brabant Water:	Brabant Water
Verantwoordelijk bestuurder:	Peter Bakker
Bestuurlijk vervanger:	Jeroen Bruijns
Belang Breda in verbonden partij in %:	8,6 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage verbonden partij aan programma

Brabant Water is belast met de winning, productie en distributie van drink- en industriewater in Noord-Brabant.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Geen bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- De veranderende klimatologische omstandigheden.
- De kwaliteit van het grondwater.
- De veroudering van het netwerk.
- Informatie- en fysieke beveiliging.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)

Organisatie en financiën in Breda	Thema Solide financiën
Website BNG:	BNG
Verantwoordelijk bestuurder:	Carla Kranenburg -van Eerd
Bestuurlijk vervanger:	Marike de Nobel
Belang Breda in verbonden partij in %:	0,46 %
Soort verbonden partij:	Vennootschappen en coöperaties

Bijdrage verbonden partij aan programma

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk (sociaal) belang. Met speciale financiële diensten draagt BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen. De aandelen van de BNG

Bank zijn voor de helft van de Staat. De andere helft valt onder gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij

Geen bijzondere ontwikkelingen bij de verbonden partij.

De belangrijkste risico's bij de verbonden partij

- Debiteurenrisico.
- ICT.
- Toenemende regelgeving en impact op organisatie.

